ЛОЗА & ВИНО

ИЗДАНИЕ НА СДРУЖЕНИЕ "ЛОЗА И ВИНО" • БРОЙ 2/2024

СЪБИТИЯ

- Винария 2024 - традицията е жива

ЛОЗАРСТВО

- Влияние на нормирането на добива върху качеството на гроздето при сорт Болгар

ВИНАРСТВО

- Нов живот за старите бъчви

ВИНАРСКИ ТУРИЗЪМ

- Международна конференция по винарски туризъм

WE INTRODUCE

- Vinaria 2024 - the tradition is still alive

VITICULTURE

- Influence of preliminary limitation of yield on grape quality in the Bolgar cultivar

WINEMAKING

- New life for old barrels

WINE TOURISM

- International conference on wine tourism

Ревиона®

По-добра и По-различна

Първият фунгицид за овощни и лозя с Ревизол® - триазол от най-нова генерация

По-добър контрол на болести, вкл. **брашнеста мана, ранно и късно кафяво гниене и др.**

Лечебно действие без аналог

Изключителна ефикасност в широк температурен диапазон – **от 4°C**

Единственият фунгицид с гъвкави дози според размера на листната маса

BASF
We create chemistry

Употребявайте продуктите за растителна защита по безопасен начин.
Преди употреба прочетете етикета и информацията за продукта за растителна защита.
Повече информация търсете на www.agro.basf.bg или BASF Решения в земеделието.

ВИНАРИЯ 2024 - ТРАДИЦИЯТА Е ЖИВА

Предпочитам да пиша за събития, които са стойностни, когато се отдалечат във времето. В днешния лудо препускащ свят ежедневно маркираме всичко случващо се в социалните мрежи и рядко анализираме. Бързаме да сме първи в отразяването и... толкова. Героите са герои за един ден, защото на следващия нови и нови събития заливат пространството и както морето изтрива следите върху пясъка, така и техните дела се заличават и забравят.

Затова в този материал ще припомня няколко знакови събития, в които участвахме на тазгодишната "Винария". Независимо от усилията на някои колеги, които се опитват да развенчаят и да омаловажат това повече от 30-годишно събитие в лозаро-винарския бранш, то не само съществува, а и придобива нови измерения. Усилията за възраждането на някои от традициите са на Международния панаир в Пловдив и на Съюза на енолозите в България.

От миналата година се възвърна Международният конкурс за вина и спиртни напитки, както и наградата "Златен ритон", носители на която тази година са: ВИ "Едоардо Миролио", "Вила Юстина", "Стефан Пирев уайнс", "Лозето естейт" и винарска изба "Джемперлиев". Връчени бяха и награди за местен сорт от Съюза на енолозите в България.

Другото стойностно събитие в рамките на фестивала беше полагането на "Дионисиева клетва" от страна на младите инженер-технолози. Този път ритуалът беше възроден в пълния му блясък и тържественост. Младите колеги бяха приети в редовете на винарската гилдия с незабравим близо 30-годишен ритуал, който ще запомнят за цял живот, и се заклеха да бъдат добри професионалисти. Създадена от винар (проф. Богдан Манджуков), Дионисиевата клетва въплъщава в себе си цялата страст и преклонение към виното и към неговия божествен произход. Благодарим на Съюза на енолозите в България и на Университета по хранителни технологии, че продължават да пишат историята на винарството в България и да създават незабравими спомени.

Сдружение "Лоза и вино" също работи в посока съхраняване на българската лозаро-винарска история. На тазгодишната "Винария" представихме уникалния труд на ксн Тодор Начев "ЛОЗАРСТВОТО ПО БЪЛГАРСКИТЕ ЗЕМИ ОТ ВЪЗНИКВАНЕТО МУ ДО XX ВЕК", който по недвусмислен начин доказва, че това е наша традиция на 8000 години.

След "Винария" 2024 български вина и спиртни напитки продължават да завоюват световни отличия. Пожелаваме им успех!

Винария 1995 г. - за първи път се изпълнява ритуалът "Дионисиева клетва". Отляво надясно: Петко Станчев - председател на Съюза на енолозите в България; Богдан Манджуков - председател на Сдружението на производителите и търговците на вина и спиртни напитки и Калю Катеров - председател на Българсикя лозарски съюз

Маргарита Христова

Лоза и Вино

Каталожен номер на Български пощи 1437

Брой 2/2024

ИЗДАНИЕ НА СДРУЖЕНИЕ “ЛОЗА И ВИНО”

“ЛОЗА И ВИНО” е последовател на традициите на сп. “Лозарство и винарство” (1952 - 2019 г., издание на СПТВСН и НЛВК), сп. “Пепиниерист” (1911 г.), което от 1913 г. до 1949 г. излиза под името “Лозарски преглед”, като орган на Съюза на българските лозаро-винари.

Периодичност 4 броя годишно.

Редактор:
Маргарита Христова

Редакционен съвет на броя:

проф. дсн В. Ройчев,
проф. д-р К. Попов,
проф. д-р М. Иванов,
доц. д-р Б. Манджуков,
доц. д-р А. Иванов,
доц. д-р Здр. Наков,
доц. Т. Йончева, доц. В. Хайгъров
доц. д-р Й. Йорданов, д-р Св. Станева

ГОДИНА LXXII (VI)
ISSN-2683-0248
lozaivino@abv.bg
www.lozaivino.org

АДРЕС НА РЕДАКЦИЯТА
1000 София, ул. “Гурко 62-А”
Тел. 0878 777 189

СЪДЪРЖАНИЕ

СЪБИТИЯ

Винария 2024 - традицията е жива, М. Христова **1**

ЛОЗАРСТВО

Влияние на нормирането на добива върху качеството на гроздето при сорт Болгар, А. Иванов, Н. Цайкин, В. Ройчев **4**

ЛОЗАРСТВО - АМПЕЛОГРАФИЯ

Ампелографските колекции в България, В. Ройчев **9**

ВИНАРСТВО

Нов живот за старите бъчви, Н. Бакалов **25**

НОВИ КНИГИ

Ампелографска характеристика на лозови сортове с повишена устойчивост на гъбни болести и ниски зимни температури, В. Ройчев и др. **28**

ГОДИШНИ НАГРАДИ **30**

Годишни награди на "Винария 2024"

Академичен Ритон - Г. Бамбалов

Енолог на годината - Д. Димитров

Млад енолог на годината - А Генова

Награда на СЕБ 2024 - Пламен Моллов

ВИНАРСКИ ТУРИЗЪМ

Международна конференция по винарски туризъм (IWINETC) 2024 ПЛОВДИВ **32**

Уникредит Булбанк
IBAN: BG19UNCR70001523883696, BIC: UNCRBGSF
Позоваването на сп. “Лоза и вино” е задължително.
Предпечат: “Лоза и вино”. Печат: Агенция “Дейта”.

CONTENTS

EVENTS

Vinaria 2024 - the tradition is still alive, M. Hristova **1**

VITICULTURE

Influence of preliminary limitation of yield on grape quality in the Bolgar cultivar, A. Ivanov, N. Tsaikin, V. Roichev **4**

VITICULTURE - AMPELOGRAPHY

Ampelographic collections in Bulgaria, V. Roychev **9**

WINEMAKING

New life for old barrels, N. Bakalov **25**

NEW BOOKS

Ampelographic characteristics of vine varieties with increased resistance to fungal diseases and low winter temperatures, V. Roychev et al. **28**

ANNUAL AWARDS **30**

Winery 2024 Annual Awards

Academic Rython - G. Bambalov

Oenologist of the year - D. Dimitrov

Young oenologist of the year - A Genova

Award of the Union of Enologists, 2024 - Plamen Mollov

WINE TOURISM

International conference on wine tourism (IWINETC) 2024 PLOVDIV **32**

TECHNO-PLAST Ltd.

АМПЕЛОГРАФСКА ХАРАКТЕРИСТИКА НА ЛОЗОВИ СОРТОВЕ С ПОВИШЕНА УСТОЙЧИВОСТ НА ГЪБНИ БОЛЕСТИ И НИСКИ ЗИМНИ ТЕМПЕРАТУРИ

През месец февруари 2024 г. от Академично издателство на Аграрен университет – Пловдив, излезе от печат „АМПЕЛОГРАФСКА ХАРАКТЕРИСТИКА НА ЛОЗОВИ СОРТОВЕ С ПОВИШЕНА УСТОЙЧИВОСТ НА ГЪБНИ БОЛЕСТИ И НИСКИ ЗИМНИ ТЕМПЕРАТУРИ“ с автори проф. дсн Венелин Ройчев, проф. д-р Мирослав Иванов, доц. д-р Здравко Наков, доц. д-р Илиян Симеонов, доц. д-р Ангел Иванов, доц. д-р Галина Дякова, д-р Венетка Янева, Милко Янев, 119 с., ISBN 978-954-517-326-4.

В тази кратка ампелография са отразени ботаническите, агробиологичните и технологични характеристики на междувидови сортове лози с повишена устойчивост на гъбни болести и ниски зимни температури Тя обхваща всички селекционирани български десертни и винени сортове от тази група, както и някои чуждестранни, определени от авторите като перспективни за отглеждане при почвено-климатични условия на България. Посочени са местата където се отглеждат у нас и се поддържа изходен генофонд.

Ампелографското описание на междувидовите сортове лози е извършено съобразно известната методика, посочена в Българска Ампелография (1990). Чрез текст, фотографии на грозд и лист и биометрични данни в табличен вид, са отразени техните най-важни стопански качествени и количествени характеристики, обуславящи възможностите за тяхното разпространение в различните микрорайони. Посочените номера на отделните сортове са от „Списък на класифицираните винени сортове лози по лозарски райони и лозарски зони в ЕС – VIVC.de“.

Устойчивостта на междувидовите сортове на някои гъбни болести е определена при полски и лабораторни условия, през месеците юли и септември върху млади и стари листа в участъци, където не са провеждани растително-защитни мероприятия през време на вегетацията, или същите са сведени до минимум 1–2 третирания. Тъй като при известните ни изследвания са използвани различни скали за отчитане устойчивостта на болести и филоксера, е извършено приравняване на значенията им, чрез въвеждане на съотносителен коефициент за всяко ниво. Цитираните в текста и таблиците цифрови стойности при отделните сортове, отразяващи нивата на тяхната устойчивост на болести, са съобразени с приетата скала в Световния Ампелографски каталог (https://www.vivc.de), при която издръжливостта на съответния стресов фактор нараства от 1-ва до 9-та степен (бал). Тъй като при някои сортове липсват цифрови данни за бал, е използвано текстово обяснение.

Устойчивостта на ниски зимни температури на представените междувидови сортове е определена също при полски и лабораторни условия в години, когато климатичните условия предполагат или предизвикват увреждане на цели органи или отделни техни тъкани.

Предоставената информация за ампелографските особености на междувидови сортове лози с повишена устойчивост на гъбни болести, филоксера и ниски зимни температури е предназначена за преподаватели и обучаващите се студенти – бакалаври, магистри и докторанти по дисциплините "Лозарство", "Ампелография", "Селекция на лозата" и "Винарство", за учители и ученици от професионалните гимназии по селско стопанство, за специалисти работещи в посочените области, както и за ценители, любители и всички интересуващи се от производството на биологично по-чисто грозде и вино.

Издаването на тази кратка ампелография е финансирано изцяло от фирмата за производство на лозов посадъчен материал АМВ-агро ООД, без условие за реклама. Тя може да бъде закупена от книжарницата на Аграрен университет – Пловдив.

Авторите

ГОДИШНИ НАГРАДИ НА ВИНАРИЯ 2024

АКАДЕМИЧЕН РИТОН 2024

Академичният съвет на Университета по хранителни технологии в Пловдив учреди наградата "Академичен Ритон", която се присъжда за съществен принос в развитието на винарския бранш в България, в обучението на специалисти за винарския сектор и за издигане на авторитета на УХТ като водеща образователна институция в областта на винопроизводството

Първият носител на наградата е 91-годишният проф. Георги Бамбалов, който е преподавал в продължение на 40 години и има над 100 научни публикации, като и учебници. Бил е научен ръководител на десетки докторанти, лектор и участник в много международни винарски форуми.

Наградата беше връчена на тържествена церемония по време на ВИНАРИЯ 2024.

ДИМИТЪР ДИМИТРОВ

ЕНОЛОГ НА ГОДИНАТА 2023 Г.

Тази година Съюзът на енолозите обяви носителите на призовете „Енолог на годината“ и „Млад енолог“ в рамките на съпътстващата програма на "Винария 2024"

НОМИНАЦИИ

Първа номинация: инж. Елизабет Портева - представител на младата вълна в българското винарство. Тя е четвърто поколение винар и технолог във винарна „Бендида“ в Брестовица. Нейните вина се отличават с експериментаторство, минимални интервенции.

Втората номинация: инж. Светла Рошлева, която започва кариерата си във „Вини Славянци“ и последователно преминава през няколко други професионални предизвикателства. В момента работи във винарна „Зеланос“ и там създава едни от най-разпознаваемите вина на избата и в България.

Трета номинация: инж. Димитър Димитров е завършил е УХТ и повече от 25 години се занимава с вино. Близо 20 години от професионалния му път са свързани с „Винзавод Асеновград“, създател е на емблематични маврудови вина. Ученик е на забалежителния българси енолог Йордан Стефанов. В момента е главен технолог на „Домейн Менада“ и е дългогодишен член на УС на Съюза. По традиция призът на Димитър Димитров бе връчен от миналогодишния носител - инж. Димитър

Димов от Винарна „Ялово“. Инж. Димитров получи плакет и бронзовия Дионисиев венец, изработен от скулптора Адриан Новаков, който се предава всяка година на най-добрия енолог от миналогодишния носител на отличието. „Искам да пожелая на колегите енолози да правят все по-добри български вина и да ги презентират по цял свят“, заяви инж. Димитър Димитров.

АНТОАНЕТА ГЕНОВА

МЛАД ЕНОЛОГ НА ГОДИНАТА 2023

За осми пореден път СЕБ връчи приз „Млад енолог“, като символ на приемственост между поколенията сред професионалистите в бранша. Тази година бе присъден на завършилата в Бордо

Антоанета Генова, която работи в семейната винарна „Ахинора“, разположена на брега на река Дунав. „През 2020 година се завърнах в страната и искам да работя с български сортове. Надявам се да не ви разочаровам и да успея да допринеса за развитието на българското винопроизводство. Както каза Димитър Димитров, вино се създава със сърце, душа и любов. Не съжалявам, че съм избрала тази професия и че ще я упражнявам в България“, заяви носителката на приза „Млад енолог“.

ПРОФ. ПЛАМЕН МОЛЛОВ

НОСИТЕЛ НА СПЕЦИАЛНАТА НАГРАДА НА СЪЮЗА НА ЕНОЛОЗИТЕ В БЪЛГАРИЯ

На тържествената церемония Съюзът на енолозите в България връчи и специална награда, с която засвидетелства уважение към личност, оставила следа във винопроизводството. „В годините на развитие на винарския бранш много хора са работили за просперитета на българското винарство, но някои личности със своя принос са се отличавали от останалите. Тази година Съюзът на енолозите присъжда приз на емблематична личност, свързана с науката, с преподавателската дейност, с винарския сектор, с политиката и законотворчеството, с административната си дейност, дори и с шахмата. Той е дългогодишен преподавател и човек на науката, ректор на УХТ, депутат в 39-ото и 40-ото Народно събрание, председател на Националната лозаро-винарска камара, директор на Българската агенция по безопасност на храните и вицепрезидент на Българската федерация по шахмат – проф. Пламен Моллов“. От името на Съюза Станимир Стоянов подари картина на проф. Моллов.

„Оценявам наградата като уважение не само към самия мен, но по-скоро към това, което сме свършили заедно със Съюза на енолозите, за което имам скромен принос. Мисля, че има още много възможности, които със съвместни усилия и с вашата подкрепа можем да осъществим“, каза в благодарственото си слово проф. Моллов. Той допълни, че и като председател на Съвета на настоятелите на Университета по хранителни технологии ще продължи да работи за разширяване на партньорствата, в това число и със Съюза на енолозите в България.

МЕЖДУНАРОДНА КОНФЕРЕНЦИЯ ПО ВИНАРСКИ ТУРИЗЪМ (IWINETC) 2024 ПЛОВДИВ

15-ата годишна Международна конференция за винен туризъм (IWINETC), проведена в Пловдив, България на 9 и 10 април 2024 г., завърши с изключителен успех. Конференцията събра водещи фигури в индустрията на винения туризъм за динамичен обмен на знания, изграждане на партньорства и изследване на богатото културно и енологично наследство на България.

ТОПЛИ ПОСРЕЩАНИЯ И ПРОНИЦАТЕЛНИ ДИСКУСИИ

Като събитие преди конференцията община Пловдив представи културните забележителности на града, като организира специална пешеходна обиколка за туроператори. Освен това Общината изигра централна роля в Приветствения прием на IWINETC, проведен в Раннохристиянската базилика, където г-н Пламен Панов, заместник-кмет на Пловдив, отговарящ за културата, археологията и туризма, изнесе завладяващо приветствено слово, подчертавайки уникалната синергия на града от културно наследство, археологически съкровища и процъфтяващ туристически сектор.

Дневният ред на конференцията започна с встъпителни думи на високопоставени гости, сред които г-н Антъни Суифт, директор на IWINETC, г-н Александър Лоцев, заместник-министър на земеделието и храните на България, г-н Пламен Панов, заместник-кмет на Пловдив, отговарящ за културата, археологията и туризма и г-н Васил Златев, представляващ Българската асоциация на винените професионалисти.

СПОДЕЛЕНИ ЗНАНИЯ, ИЗГРАДЕНИ КОНТАКТИ

В продължение на ден и половина изтъкнати експерти от индустрията, включително Питър Сайм, Крис Торес, Ирем Ерен, Таниша Таунсенд, Валентина Суминтуб, Николета Дикова, Димитър Димов, Илинка Терзийска, Милица Зикатанова, Таня Аврамова, Цветелина Николова, Васил Златев и Стефано Тули, представиха лекции по различни аспекти на винения туризъм. Разнообразната публика от 130 присъстващи, представляващи 45 държави, участва активно в дискусии и семинари, насърчавайки оживен обмен на идеи и опит.

B2B РАБОТИЛНИЦА ЗА ВИНЕН ТУРИЗЪМ ЗАЕМА ЦЕНТРАЛНО МЯСТО

Крайъгълен камък на конференцията беше динамичният B2B семинар, улесняващ над 500 предварително планирани срещи. Тази платформа позволи на туроператори от ключови пазари за винен туризъм като Съединените щати, скандинавските страни, Германия, Австралия и Хонг Конг да се свържат и изградят партньорства с доставчици на винен туризъм от Албания, Армения, Италия, Чехия (включително Южна Моравия), както и различни български дестинации като долината Струма и Долината на траките. Програмата на конференцията включваше специална изложба на, подчертаващи нови дестинации, които делегатите да открият.

ИЗСЛЕДВАНЕ НА БЪЛГАРСКИЯ ВИНЕН ТУРИЗЪМ И ПОГЛЕД НАПРЕД

Участниците бяха разделени на три групи, които се впуснаха в обиколки, които демонстрираха най-доброто от българския винен и кулинарен туризъм в Дунавската равнина (СЗ България), винарския регион Сакар и винарския регион Мелник.

Конференцията завърши с вълнуващото съобщение, че IWINETC 2025 ще се проведе в Южна Моравия, Чешка република, на 26 и 27 март 2025 г. Новината беше посрещната с голям ентусиазъм, последвана от завладяващи презентации на г-жа Яна Хумполикова (Чешка република) и г-жа Martina Grůzová (Южна Моравия). Наздравица с Bohemia Sekt Prestige Brut елегантно завърши IWINETC 2024, отбелязвайки една наистина успешна и вдъхновяваща глава в света на винения и кулинарния туризъм.

INTERNATIONAL ENOLOGICAL AND BOTTLING EQUIPMENT EXHIBITION

SIMEI

30 EDITION

LEADER IN WINE & BEVERAGE TECHNOLOGY

ORGANIZED BY

UNIONE ITALIANA VINI

FIERA MILANO

12th-15th November 2024
Fiera Milano (Rho) - ITALY

info@simei.it / simei.it

with the contribution of

madeinitaly.gov.it

Ministry of Foreign Affairs and International Cooperation

ITA ITALIAN TRADE AGENCY

Regione Lombardia